

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO

GJYKATA KUSHTETUESE

УСТАВНИ СУД

CONSTITUTIONAL COURT

Prishtinë, më 2 qershor 2017
Nr. ref.: RK 1079/17

AKTVENDIM PËR PAPRANUESHMËRI

në

rastin nr. KI133/16

Parashtrues

Shoqëria me përgjegjësi të kufizuar “3CIS JSC”

Vlerësim i kushtetutshmërisë së Aktgjykimit të Gjykatës së Apelit të Kosovës, A. A. nr. 232/2015, të 9 marsit 2016

GJYKATA KUSHTETUESE E REPUBLIKËS SË KOSOVËS

e përbërë nga:

Arta Rama-Hajrizi, kryetare
Ivan Čukalović, zëvendëskryetar
Altay Suroy, gjyqtar
Almiro Rodrigues, gjyqtar
Snezhana Botusharova, gjyqtare
Bekim Sejdiu, gjyqtar
Selvete Gérxhaliu-Krasniqi, gjyqtare dhe
Gresa Caka-Nimani, gjyqtare

Parashtruesi i kërkesës

1. Kërkesa është dorëzuar nga Shoqëria me përgjegjësi të kufizuar “3CIS JSC” (në tekstin e mëtejmë: parashtruesi i kërkesës), të cilin e përfaqëson Petrit Prekazi, në bazë të autorizimit të lëshuar nga drejtori gjeneral i parashtruesit të kërkesës.

Vendimi i kontestuar

2. Parashtruesi i kérkesës konteston Aktgjykimin (A. A. nr. 232/2015, të 9 marsit 2016) e Gjykatës së Apelit të Kosovës në Prishtinë, të cilin ai e ka pranuar më 25 korrik 2016.

Objekti i çështjes

3. Objekti i çështjes është vlerësimi i kushtetutshmërisë së aktgjykimit të kontestuar, me të cilin pretendohet të jenë shkelur të drejtat e parashtruesit të kérkesës të garantuara me nenet 3 [Barazia para Ligjit], 22 [Zbatimi i Drejtpërdrejtë i Marrëveshjeve dhe Instrumenteve Ndërkombëtare], 24 [Barazia para Ligjit], dhe 31 [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm] të Kushtetutës së Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejmë: Kushtetuta), në lidhje me nenin 6 [E drejta për një proces të rregullt] i Konventës Evropiane për të drejtat e njeriut (në tekstin e mëtejmë: KEDNJ).

Baza juridike

4. Kërkesa bazohet në nenet 21.4 dhe 113.7 të Kushtetutës, në nenin 47 të Ligjit për Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës, nr. 03/L-121 (në tekstin e mëtejmë: Ligji) dhe në rregullin 29 të Rregullores së punës së Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejmë: Rregullorja e punës).

Procedura në Gjykatën Kushtetuese

5. Më 16 nëntor 2016, parashtruesi e dorëzoi kérkesën në Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejmë: Gjkata).
6. Më 14 dhjetor 2016, Kryetarja e Gjykatës caktoi gjyqtarin Bekim Sejdiu gjyqtar raportues dhe Kolegjin shqyrties, të përbërë nga gjyqtarët: Snezhana Botusharova (kryesuese), Selvete Gérxhaliu-Krasniqi dhe Gresa Caka-Nimani.
7. Më 12 janar 2017, Gjkata njoftoi parashtruesin për regjistrimin e kérkesës dhe i dërgoi një kopje të kérkesës Gjykatës së Apelit të Kosovës në Prishtinë.
8. Më 8 maj 2017, Kolegji shqyrties shqyrtoi raportin e gjyqtarit raportues dhe njëzëri i rekomandoi Gjykatës papranueshmërinë e kérkesës.

Përmbledhja e fakteve

9. Më 7 gusht 2013, parashtruesi i kérkesës e pranoi Njoftimin për rivlerësimin e tatimit të lëshuar nga Administrata Tatimore e Kosovës (në tekstin e mëtejmë: ATK).
10. Me këtë njoftim, pas kontrollit të bazuar në librat e regjistrimit të parashtruesit të kérkesës, ATK-ja ka përcaktuar se parashtruesi është i detyruar t'i paguaj detyrimet e tatimit mbi vlerën e shtuar (në tekstin e mëtejmë: TVSH) në vlerë prej 424,321.98 €, për periudhat tatimore fiskale 2008, 2009 dhe 2010.

11. Më 12 gusht 2013, parashtruesi i kërkesës paraqiti ankesë (nr. 243/2013) në ATK, Departamenti për ankesa, në të cilën theksoi se zbatimi i legjislacionit nga ana e AKP-së, ka qenë i padrejtë, për shkak se AKP nuk i ka analizuar transaksionet specifike të cilat janë kryer jashtë vendit.
12. Më 19 shtator 2013, ATK-ja Departamenti për ankesa (Vendimi nr. 243/2103) e refuzoi si të pabazuar ankesën e parashtruesit të kërkesës.
13. Më 17 tetor 2013, parashtruesi i kërkesës parashtroi padi kundër të paditurës ATK në Gjykatën Themelore në Prishtinë-Departamenti për Çështje Administrative.
14. Parashtruesi i kërkesës në padi ka pretenduar se ATK-ja, në rastin kur e ka ngarkuar parashtruesin e kërkesës si tatimpagues me TVSH, në mënyrë të gabuar ka interpretuar dhe zbatuar dispozitat e Ligjit për TVSH-në.
15. Më 24 qershor 2015, Gjykata Themelore në Prishtinë (me Aktgjykimin A. nr. 1350/13) e aprovoi kërkesëpadinë e parashtruesit të kërkesës, si të bazuar, dhe e anuloi Vendimin (nr. 243/2013) e ATK-së – Departamenti për ankesa në Prishtinë, dhe Njoftimin e rivlerësimit të taksave të AKP-së.
16. ATK ka paraqitur ankesë në Gjykatën e Apelit për shkak të shkeljes esenciale të dispozitave të procedurës kontestimore, vërtetimit të gabuar dhe jo të plotë të gjendjes faktike dhe aplikimit të gabuar të së drejtës materiale.
17. Më 9 mars 2016, Gjykata e Apelit e Kosovës në Prishtinë (me Aktgjykimin A. A. nr. 232/2015) e aprovoi ankesën e ATK-së dhe urdhëroi si në vijim:

I. Aprovohet ankesa e të paditurës, Administrata Tatimore e Kosovës, në Prishtinë.

II. Anulohet Aktgjykimi i Gjykatës Themelore në Prishtinë - Departamenti për çështje Administrative, divizioni fiskal, A. nr. 135011 3, i datës, 26.06.2015

III. Refuzohet padia e paditësit, "3 Cis", (JSC), sh.p.k., me seli në Prishtinë.

IV. Vërtetohet Vendimi nr. 243/2013, i datës 19.09.2013, i Departamentit për Ankesa i Administratës Tatimore të Kosovës në Prishtinë."
18. Më 5 tetor 2016, parashtruesi parashtroi kërkesë për mbrojtjen e ligjshmërisë në Zyrën e Kryeprokurorit të Shtetit duke kerkuar që të iniciojë procedurën në Gjykatën Supreme kundër Aktgjykimit (A. A. nr. 232/2015), të Gjykatës së Apelit në Prishtinë.
19. Më 7 tetor 2016, Zyra e Kryeprokurorit të Shtetit me Njoftimin KMLA. nr. 7/2016 e informoi parashtruesin e kërkesës si në vijim:

"Pas shqyrtimit të shkresave të lëndës, ju njoftojmë se propozimi i juaj nuk është aprovuar, sepse sipas vlerësimit të Zyrës së Kryeprokurorit të Shtetit, nuk ekzistonë arsyet e mjaftueshme ligjore për ngritjen e kërkesës për mbrojtje të ligjshmërisë, të parapara me nenin 247 paragrafi 1 pika a) dhe b) të Ligjit të Procedurës Kontestimore."

Pretendimet e parashtruesit të kërkesës

20. Parashtruesi i kërkesës së pari konsideron se çështja kryesore në lidhje me tatimet detyruese është nëse ai fare mund të jetë tatimpagues i TVSH-së në Kosovë, duke marrë parasysh se kjo kompani ofron shërbime profesionale nga një distancë për klientët nga jashtë në fushën e rrjeteve të telekomunikacionit, konfigurimin dhe projektimin, testimin dhe ekspertizën e pajisjeve, si dhe integrimin dhe menaxhimin e rrjeteve të telekomunikacionit me teknologji të avancuar.
21. Më tej, parashtruesi i kërkesës thekson se përcaktimi i vendit të ofrimit të shërbimeve elektronike paraqet bazën për përcaktimin e taksave. Ai me tej pretendon se ka paqartësi në lidhje me legjislacionin dhe rregulloret përcjellëse në lidhje me TVSH-në, për një lloj të tillë specifik të punës së kryer nga parashtruesi dhe se për këtë arsyе është dashur të zbatohet Direktiva e Bashkimit Evropian 2006/112/EC, e 28 nëntorit 2006, ashtu siç ka vepruar Gjykata Themelore në Prishtinë.
22. Parashtruesi i kërkesës konsideron se aktgjykimi i kontestuar i Gjykatës së Apelit nuk e ka përcaktuar vendin e furnizimit të shërbimeve; nuk e ka arsyetuar obligimin për pagimin e TVSH-së nga ana e parashtruesit; se Gjykata e Apelit mori parasysh vetëm pretendimet e ATK-së dhe se Gjykata e Apelit nuk ka respektuar parimin e barazisë së armëve; se Gjykata e Apelit është dashur të angazhojë një ekspert për interpretimin e normave ligjore; se aktgjykimi është bazuar vetëm në zbatimin e nenit 9 paragrafi 2 të Rregullores 2002/17 për TVSH-në dhe të plotësuar me Ligjin nr. 30/L-114 për TVSH; që këto dispozita nuk zbatohen në rastin e parashtruesit; se këto dispozita janë në kundërshtim të plotë me qëllimin dhe frymën e Ligjit nr.2004/48; se Gjykata e Apelit nuk ka mundur të përcaktojë në mënyrë të qartë synimin e ligjvénësit në lidhje me përcaktimin e vendit të furnizimit të shërbimeve elektronike dhe për këtë arsyë në këtë rast Gjykata e Apelit duhet të kishte zbatuar Direktivën e Bashkimit Evropian 2006/112/EC, të 28 nëntorit 2006.
23. Parashtruesi i kërkesës konsideron se Aktgjykimi i kontestuar i Gjykatës së Apelit nuk ka “*ka dhënë përgjigje të qartë dhe të plotë në lidhje me pyetjen kryesore përkitazi me përcaktimin e detyrimit të pagesës së TVSH-së për shërbimet e ofruara klientëve të huaj jashtë Kosovës, dhe kjo paraqet shkelje të së drejtës se parashtruesit të kërkesës për gjykim të drejtë dhe të paanshëm.*”
24. Duke u nisur nga pretendimet e lartpërmendura, parashtruesi i kërkesës konkludon se keqinterpretimi i nenit 9, paragrafi 2, të Rregullores 2002/17 në fillim nga ATK-ja, i cili më vonë është vërtetuar me Aktgjykimin e Gjykatës së Apelit, çoi në shkeljen e të drejtave të parashikuara me nenet 3, 24 dhe 31 të Kushtetutës, si dhe me nenin 6 të KEDNJ-së.
25. Parashtruesi kërkon nga Gjykata ta shpallë kërkesën të pranueshme dhe ta deklarojë të pavlefshëm Aktgjykimin e Gjykatës së Apelit të Kosovës në Prishtinë.

Pranueshmëria e kërkesës

26. Gjykata së pari shqyrton nëse parashtruesi i kërkesës i ka përbushur kriteret për pranueshmëri, të përcaktuara në Kushtetutë dhe të përcaktuara më tej në Ligj dhe në Rregullore të punës.
27. Në këtë drejtim, Gjykata i referohet paragrafëve 1 dhe 7 të nenit 113. [Juridikzioni dhe Palët e Autorizuara] të Kushtetutës, të cilët përcaktojnë:
- “1. Gjykata Kushtetuese vendos vetëm për rastet e ngritura para gjykatës në mënyrë ligjore nga pala e autorizuar.
[...]
7. Individët janë të autorizuar të ngrenë shkeljet nga autoritetet publike të të drejtave dhe lirive të tyre individuale, të garantuara me Kushtetutë, mirëpo vetëm pasi të kenë shteruar të gjitha mjetet juridike të përcaktuara me ligj.”*
28. Përveç kësaj, Gjykata i referohet paragrafit 4 të nenit 21 [Parimet e Përgjithshme] të Kushtetutës, i cili parasheh:
- “4. Të drejtat dhe liritë themelore të parashikuara në Kushtetutë, vlejnë edhe për personat juridikë, për aq sa janë të zbatueshme.”*
29. Gjykata, gjithashtu, i referohet nenit 48 [Saktësimi i kërkesës] të Ligjit, i cili përcakton:
- “Parashtruesi i kërkesës ka për detyrë që në kërkesën e tij të qartësojë saktësisht se cilat të drejta dhe liri pretendon se i janë cenuar dhe cili është akti konkret i autoritetit publik të cilin parashtruesi dëshiron ta kontestojojë”.*
30. Për më tepër, Gjykata merr parasysh rregullin 36 (1) (d) dhe (2) (a) të Rregullores së punës, i cili përcakton:
- “(1) Gjykata mund ta shqyrtojë një kërkesë nëse:
[...]
(d) kërkesa arsyetohet prima facie ose nuk është qartazi e pabazuar.

(2) Gjykata do të deklarojë një kërkesë si qartazi të pabazuar, nëse bindet se:
[...]
(a) kërkesa nuk arsyetohet prima facie”.*
31. Në këtë rast, Gjykata vlerëson se parashtruesi i kërkesës është palë e autorizuar për të parashtruar kërkesë në Gjykatën Kushtetuese, i ka shteruar mjetet efektive juridike, pra që i ka plotësuar kriteret procedurale të përcaktuara me nenet 21.4 dhe 113.7 të Kushtetutës. Gjithashtu, kërkesa është dorëzuar brenda afatit ligjor prej katër muajsh, siç kërkohet me nenin 49 të Ligjit.
32. Megjithatë, për të përcaktuar pranueshmërinë e kërkesës Gjykata, më tej, duhet të vlerësojë nëse parashtruesi i ka plotësuar kriteret e përcaktuara me

nenin 48 të Ligjit dhe kriteret e pranueshmërisë të përcaktuara me rregullin 36 të Rregullores së punës.

33. Në këtë drejtim, Gjykata vëren se parashtruesi i kërkesës e ka ndërtuar rastin e tij mbi baza ligjore duke pretenduar kryesisht se aktgjykimi në rastin e tij është nxjerrë në bazë të interpretimit të gabuar dhe jo të plotë të ligjeve përkatëse nga ana e gjykatave të rregullta.
34. Në fakt, Gjykata vëren se parashtruesi i kërkesës i referohet neneve 3, 22, 24 dhe 31 të Kushtetutës në lidhje me nenin 6 të KEDNJ-së. Megjithatë, në esencë të gjitha pohimet e parashtruesit janë të ndërlidhura me nenin 31 [E Drejta në Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm] të Kushtetutës.
35. Gjykata vëren se parashtruesi i kërkesës i përsëritë të njëjtat pretendime të cilat i ka theksuar edhe në procedurat para gjykatave të rregullta, ku Gjykata e Apelit (me Aktgjykimin A.A. nr. 232/2015) dha përgjigje të detajuar pér të gjitha këto pretendime të parashtruesit, duke arsyetuar se:

“... Sipas nenit 9 par. 2 të Rreg. nr. 2001/1 “i ndryshuar me Rreg. nr. 2002/17 dhe e ndryshuar me dhe plotësuar me Ligjin nr. 03/L-114 pér TVSH, përcaktohet se, citim: “Përveç nëse është përcaktuar ndryshe me këtë ligj furnizimi i shërbimeve, duke përfshirë edhe shërbimin e transportit bëhet në vendin e punës së furnizuesit. Ndërsa kur kjo nuk mund tē përcaktohet, atëherë bëhet në vendin ku ofrohen shërbimet”. Duke bërë interpretimin e këtij neni Kolegji vlerëson se gjithçka është e qartë dhe nuk ka paqartësi se pér periudhën nga viti 2008 e gjer më 30.06.2010, sa ishte në fuqi ky ligj obligimi pér kryerjen e shërbimeve të transportit dhe furnizime të tillë si në rastin konkret të paditësit pér shërbimet e kryera jashtë Kosovës duhet ngarkuar me TVSH si vendi i furnizimit dhe selisë së paditësit.”

36. Më tej, Gjykata e Apelit (me Aktgjykimin A. A. nr. 232/2015) dha përgjigje të detajuar pse Gjykata Themelore në Prishtinë gabimisht e ka zbatuar të drejtën materiale dhe procedurale, duke arsyetuar:

“Kolegji nuk mund ta pranoj si të drejtë interpretimin e dispozitave ligjore nga gjykata e shkallës së parë e cila nenin 9.2 të cekur si më lart e vlerëson si jo të plotë dhe jo të qartë duke bërë përcaktimin e vendit të furnizimit të shërbimeve veçanërisht kur bëhet fjalë pér shërbime elektronike, sepse kjo dispozitë përcakton qartë së vendi prej nga ofrohen shërbimet bëhet në vendin e punës së furnitorit e nëse nuk mund tē përcaktohet, atëherë bëhet në vendimin ku ofrohen shërbimet. Andaj Kolegji nuk i pranon si të drejtë që mbi këtë bazë gjykata e shkallës së parë bazohet në dispozitat e Ligjit 03/L-146 pér TVSH, pér periudhën 2008-30.06.2010,i cili nuk ishte në fuqi pér periudhën pér të cilën paditësi është ngarkuar me TVSH, në bazat ligjore të cekura si më lart”.

37. Gjykata përsëritë se nuk është detyrë e saj të merret me gabimet e faktit apo të ligjit që pretendohet të jenë bërë nga gjykatat e rregullta gjatë vlerësimit të provave ose zbatimit të ligjit (ligjshmërisë), përveç apo pér aq sa ato të mund të kenë shkelur të drejtat dhe liritë e mbrojtura me Kushtetutë

(kushtetutshmërinë). Parashtruesi i kërkesës duhet të paraqesë pretendim të arsyetuar dhe argument bindës kur pretendon se autoriteti publik ka shkelur të drejtat dhe liritë kushtetuese të mbrojtura me Kushtetutë.

38. Gjykata rikujton se nuk është roli i Gjykatës Kushtetuese të merret me gabimet e pretenduara materiale apo të metat juridike të gjykatave të rregullta, nëse me këto gabime nuk janë shkelur të drejtat dhe liritë e mbrojtura me Kushtetutë, dhe vetëm në atë masë në të cilën kanë ndodhur shkelje të tilla.
39. Për më tepër, detyra e Gjykatës Kushtetuese është të përcaktojë nëse procedurat në gjykatat e rregullta kanë qenë të drejta në tërësi, duke përfshirë edhe mënyrën në të cilën janë marrë provat (Shih rastin *Dukmedjian kundër Francës*, kërkesa nr. 60495/00, paragrafi 71, GJEDNJ, Aktgjykimi i 31 janarit 2006).
40. Përveç kësaj, Gjykata gjithashtu rithekson se roli i Gjykatës Kushtetuese është të sigurojë respektimin e të drejtave të garantuara me Kushtetutë dhe me instrumente të tjera ligjore dhe jo të merret me interpretimin dhe zbatimin e ligjit të brendshëm, ngase kjo është detyrë e gjykatave të rregullta (Shih rastin *Garcia Ruiz kundër Spanjës*, nr. 30544/96, GJEDNJ, Aktgjykimi i 21 janarit 1999, shih, gjithashtu, rastin KI70/11, parashtruesit e kërkesës: *Faik Hima, Magbule Hima dhe Bestar Hima*, Gjykata Kushtetuese, Aktvendim për papranueshmëri, i 16 dhjetorit 2011).
41. Gjykata konsideron se parashtruesi i kërkesës kishte mundësi t'i paraqesë para gjykatave të rregullta argumentet dhe arsyimet e tij, materiale dhe ligjore, për zgjidhjen e kontestit; argumentet e tij janë dëgjuar në mënyrë të rregullt dhe janë shqyrtauar në mënyrë të duhur nga Administrata Tatimore e Kosovës dhe gjykatat e rregullta; procedurat ishin, shikuar në tërësi, të drejta dhe vendimet e marra ishin plotësisht të arsyetuara.
42. Gjykata më tej konsideron se parashtruesi i kërkesës nuk pajtohet me rezultatin e procedurave para gjykatave të rregullta. Megjithatë, pakënaqësia e parashtruesit të kërkesës me rezultatin e procedurave në gjykatat e rregullta nuk mund të ngrëjë pretendim të argumentuar për shkeljen e të drejtës kushtetuese për gjykim të drejtë dhe të paanshiëm (Shih: *mutatis mutandis* rasti *Mezotur - Tisszazugi Tarsulat kundër Hungarisë*, paragrafi 1, GJEDNJ, Aktgjykimi i 26 korrikut 2005).
43. Gjykata vëren se parashtruesi i kërkesës nuk ka paraqitur pretendim të mbështetur dhe konkret në lidhje me shkeljen e të drejtave të tij dhe nuk ka shpjeguar se si apo pse Aktgjykimi i Gjykatës së Apelit mund të këtë shkelur të drejtat e tij kushtetuese; ai vetëm theksoi se ka pasur shkelje të të drejtave kushtetuese. Ai nuk ka paraqitur ndonjë dëshmi *prima facie*, që do të tregonte shkeljen e të drejtave të tij kushtetuese (Shih: *Trofimchuk kundër Ukrainës*, GJEDNJ, paragrafi 50-55, Aktgjykimi nr. 4241/03, i 28 tetorit 2010).
44. Gjykata konsideron se parashtruesi i kërkesës nuk i ka mbështetur pretendimet se procedurat përkatëse kanë qenë të padrejta apo arbitrale dhe se me vendimin e kontestuar janë shkelur të drejtat dhe liritë kushtetuese të

garantuara me Kushtetutë dhe me KEDNJ (shih, *mutatis mutandis: Shub kundër Lituani*, nr. 17064/06, GJEDNJ, Vendimi i 30 qershorit 2009).

45. Prandaj, Gjykata konsideron se kriteret e pranueshmërisë, të parashikuara me Ligj dhe të përcaktuara në Rregulloren e punës, nuk janë plotësuar.
46. Prandaj, Gjykata konstaton se kërkesa e parashtruesit është e papranueshme, si qartazi e pabazuar në baza kushtetuese.

PËR KËTO ARSYE

Gjykata Kushtetuese e Kosovës, në pajtim me nenin 113.7 të Kushtetutës, në nenin 48 të Ligjit dhe me rregullat 36 (2) a) dhe 56 të Rregullores së punës, në seancën e mbajtur më 8 maj 2017, njëzëri

VENDOS

- I. TA DEKLAROJË kërkesën të papranueshme;
- II. T'UA KUMTOJË këtë vendim palëve;
- III. TA PUBLIKOJË këtë vendim në Gazetën Zyrtare, në pajtim me nenin 20.4 të Ligjit; dhe
- IV. Ky vendim hyn në fuqi menjëherë.

Gjyqtari raportues

Bekim Sejdiju

Kryetarja e Gjykatës Kushtetuese

Arta Rama-Hajrizi

